

**Osatyökykyisille
tie työelämään**

**HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE**

Kaikkien työpanosta tarvitaan

OTE

KP OTE toimintamalli

KP OTE toimintamalli

Yhteiskunnallinen osallisuus

Palvelutarvearvio ja monialaisen suunnitelman laatiminen

- Palvelutarvearvioita tehdään työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa (TYP), aikuissosiaalityössä, vammaispalveluissa ja mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalveluissa.
- Palvelutarve arvioidaan sosiaalihuoltolain palvelutarvearvion kriteerien mukaan SHL1301/2014 36§. Siihen nähden toissijaisia lakeja ovat Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta, vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki.
- Palvelutarvearvion jälkeen laaditaan eri toimialalla käytössä oleva asiakassuunnitelma.
- Työikäisten palvelukartta löytyy osoitteesta kp-palvelukartta.fi

- Sosiaalista kuntoutusta tarjotaan asiakkaalle, jolla on vaikeuksia osallistua työllistymistä edistäviin palveluihin, tai jolla työllistyminen avoimille työmarkkinoille ei näytä mahdolliselta. Suunnitelman etenemistä arvioidaan ja tehdään jatkosuunnitelma. Eteneminen voi johtaa työllistymistä edistäviin palveluihin tai osallisuutta tukeviin toimintoihin. Palveluihin ohjautumisessa hyödynnetään alueellista palvelukarttaa. www.kp-palvelukartta.fi
- Kuntoutumista edistävä työote on luonteeltaan rinnalla kulkevaa, ohjaava/valmentavaa työtä. Asiakasta autetaan tunnistamaan omat vahvuutensa ja osaamisensa, sekä hyödyntämään niitä.

- Tuen eri vaiheet:

Intensiivinen tuki

- Tuki on yksilöllistä, tiivistä psykososiaalista tukea ja lähityötä. Intensiivinen tuki sisältää yksilötapaamisia, yhdessä asiointi, mukana kulkemista, kotikäyntejä, harjoittelua omien asioiden hoitoon.

Perustuki

- Yksilötapaamiset 1-4 krt/kk + puhelut/tekstaukset. Tuen tavoitteena on verkostojen löytäminen ja vahvistaminen. Perustuki sisältää harvennettuja yksilötapaamisia ja kotikäyntejä. Lisäksi perustukeen sisältyy ryhmätoimintoihin osallistumista.

Kevyt tuki

- Yksilötapaamiset tarpeen mukaan, pääosin ryhmäkäyntejä. Kevyeen tukeen sisältyy toiminnalliset ryhmät, vertaistuki ja yksilöohjaus tarvittaessa.

Työ- ja toimintakyvyn edistäminen ja ylläpitäminen

- Työtoiminnan prosessit. Eri työtoimintoja ovat kuntouttava työtoiminta, SHL:n mukainen työtoiminta, kehitysvammaisten ja mielenterveyskuntoutujien avotyö.
- Ammatillinen kuntoutus. Ammatillista kuntoutusta järjestävät KELA ja työeläkelaitokset.
- Fyysinen ja psyykinen kuntoutus, Soite vastaa alueensa asukkaiden fyysisestä ja psyykkisestä kuntoutuksesta.
- Tuki yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja vuorovaikutussuhteisiin. Eri työtoimintoja voidaan järjestää tarkoituksena tukea asiakkaita yhteiskunnalliseen osallisuuteen tai vuorovaikutussuhteisiin. Ryhmätoimintoja voidaan järjestää Soiten omana tuotantona tai 3. sektorin palveluina.

- ARVIOINTI

Työ- ja opiskeluvalmiuksien parantaminen

- TE-palvelujen järjestämästä **työkokeilusta** sovitaan joko työllistymissuunnitelmassa, aktivointisuunnitelmassa tai monialaisessa työllistymissuunnitelmassa. Työllistymistä edistävänä ammatillisena kuntoutuksena järjestettävästä työkokeilusta vastaa Kela tai työeläkelaitokset. Ammatillisena kuntoutuksena järjestettävä työkokeilu on työpaikalla tapahtuvaa ammatillista kuntoutusta. Sen avulla voidaan tukea työelämään paluuta tai työelämään siirtymistä. Työelämässä aiemmin olleille työkokeilu voi toteutua joko entisenkaltaisiin tai kokonaan uusiin työtehtäviin
- **Koulutuskokeilu**n avulla voi selvittää koulutusalan soveltuvuutta, tutustua koulutuksen sisältöön ja saada tietoa kyseisen ammatin vaatimuksista. Koulutuskokeilu toteutetaan oppilaitoksessa ja se kestää muutamasta päivästä kahteen viikkoon. Kokeilun aikana tutustutaan oppilaitokseen ja opiskeluun seuraamalla ja osallistumalla oppitunneille. Koulutuskokeilussa voi myös keskustella opettajien ja oppilaanohjaajien kanssa opiskeluun liittyvistä asioista. Kokeilujakso auttaa arvioimaan myös omaa kiinnostusta kyseiseen koulutusalaan. Koulutuskokeilut ovat pääsääntöisesti maksullisia. Niitä tukevat Kela ja vahinkovakuutusyhtiöt osana **ammatillista kuntoutusta** ja TE-toimistot ammatinvalinnan tukena.
- Työnhakuvalmennuksessa opiskellaan työn haun menetelmiä. Palveluja hankki TE-palvelut ostopalveluna yrityksiltä. Ne kestävät yleensä 1-10 päivää.

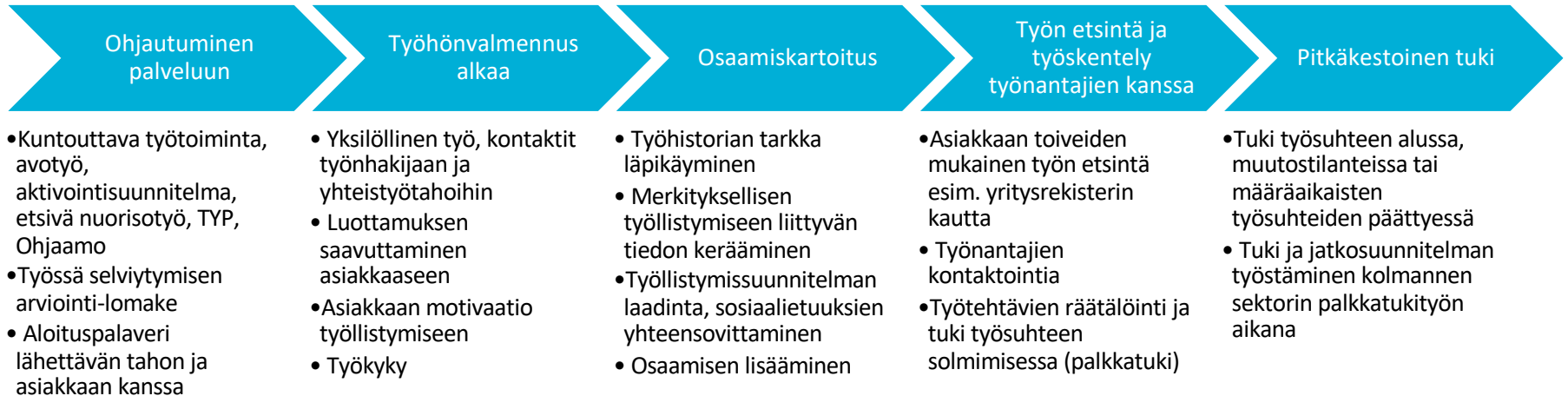
Työ- ja toimintakyvyn edistäminen ja ylläpitäminen

- **Omaehtoinen opiskelu** on mahdollista, jos asiakas on ilmoittautunut TE-toimistoon työnhakijaksi ja työnhaku on voimassa, on vähintään 25-vuotias ja TE-toimiston arvion mukaan koulutuksen tarpeessa ja opiskelu parantaa ammattitaitoa ja mahdollisuuksia työllistyä työmarkkinoilla. Opiskelusta sovitaan työllistymissuunnitelmassa ennen opintojen aloittamista
- **Ammatillisen työvoimakoulutuksen** tavoitteena on usein suorittaa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinto tai tutkinnon osa. Monilla eri ammattialoilla järjestetään lisäksi jatko- tai täydennyskoulutusta. Ammatillinen työvoimakoulutus on tarkoitettu ensisijaisesti työttömille tai työttömyysuhan alaisille aikuisille, jotka ovat suorittaneet oppivelvollisuutensa.
- **Oppisopimuskoulutuksella** voi hankkia ammatin, syventää omaa ammatillista osaamistasi tai hankkia uutta ammatillista osaamista. Työnantaja maksaa opiskelijalle työ- tai virkaehtosopimuksen mukaisen palkan. Jos oppisopimuskoulutettava on työtön, työnantaja voi hakea palkkatukea TE-toimistosta.
- Vuorotteluvapaan sijaisuus

- **Työhönvalmennus** antaa yksilöllistä tukea työllistymiseen. Työhönvalmentaja tukee työelämätaitojen ja -valmiuksien kasvattamisessa sekä käytännössä työhaussa ja työpaikalla työtehtävien räätälöinnissä, suunnittelussa ja perehdytyksessä. Työhönvalmentaja auttaa myös erilaisten tukien hakemisessa. Työhönvalmentaja auttaa myös tutustumaan ja kiinnittymään uuteen työympäristöön ja -yhteisöön.
- Työhönvalmennusta järjestävät te-palvelut, kunnat sekä Kela. Te-palvelujen työhönvalmennusta säätelee tällä hetkellä laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta. Kunnilla on omia työhönvalmennuspalveluja mm. nuorten työllistämässä Kokkolassa. Kela järjestää ammatillisena kuntoutuksena työhönvalmennusta, joko työkokeiluna, työhönvalmennuksena tai työkokeiluna ja työhönvalmennuksena.
- Intensiivinen työhönvalmennus. Osatyökykyisille henkilöille, jotka ovat esim. kuntouttavassa työtoiminnassa, SHL:n työtoiminnassa tai avotöissä on mahdollista saada intensiivistä työhönvalmennusta työvalmennus-säätiön kautta. Päätöksen palvelusta tekee soten työntekijät esim. sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja, kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja tai työtoiminnan ohjaaja. Palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat Soiten työllistymistä edistävien palvelujen asiakkaana.
- Työnantajayhteistyöstä vastaavat työhönvalmentajat

Intensiivisen työhönvalmennuksen prosessi

Intensiivinen työhönvalmennus

- **OHJAUTUMINEN PALVELUUN:** Työtoiminnassa, kuntouttavassa työtoiminnassa, avotyössä tai palvelutarvearvion laadinnan yhteydessä havaitaan, että henkilö tarvitsee intensiivistä tukea työelämään siirtyäkseen. Henkilöllä on osaamista, asennetta ja motivaatiota työllistymiseen. Aloituspalaveri työhönvalmentajan, asiakkaan ja lähettävän tahon kanssa palvelun alussa.
- **TYÖHÖNVALMENNUKSEN ALKUVAIHE:** Luottamuksen saavuttaminen asiakkaaseen on ensiarvoisen tärkeää. Työhönvalmentaja selvittää asiakkaan käytettävissä olevan työkyvyn suhteessa tavoiteltavaan työhön. Kartoitetaan, millaisesta työstä asiakas on kiinnostunut ja mitä osaamista työssä vaaditaan.
- **OSAAMISEN TUNNISTAMINEN:** Asiakkaan osaamisen tunnistamisessa selvitetään aiempi työhistoria ja muun merkityksellisen työllistymiseen liittyvän tiedon kerääminen. Voidaan käyttää esim. ForeAmmatti-ohjelmaa. Tarvittaessa hankitaan asiakkaalle osaamista täydentävää koulutusta oppilaitoksilta tai työvoimakoulutuksista. Laaditaan työllistymiseen tähtäävä suunnitelma, jossa sovitaan työhönvalmentajan ja asiakkaan vastuista työllistymisprosessissa.
- **TYÖN ETSINTÄ JA TYÖSKENTELEY TYÖNANTAJIEN KANSSA:** Asiakkaan toiveiden mukainen työn etsintä esim. yritysrekisterin avulla. Työnantajien kontaktointia. Työsuhteen ja työnkuvan sopiminen asiakkaan, työhönvalmentajan ja asiakkaan kesken. Työhönvalmentaja auttaa työnantajaa mm. palkkatuen tai työolosuhteiden järjestelytuen hakemisessa ja asiakasta palkkatulon ja sosiaalietuuksien yhteensovittamisesta.
- **PITKÄKESTOINEN TUKI:** Työhönvalmentaja tukee työllistyvää ja työnantajaa työsuhteen alussa tai määräaikaisten työsuhteiden päättyessä.